

Handläggare
Peter Ahlström
Telefon: 08-508 28 438

Till
Idrottsnämnden

Demokratisäkra stöd till föreningar

Remiss från kommunstyrelsen av motion 2015:87 av Johanna Sjö (M)

Förvaltningens förslag till beslut

Som svar på remissen hänvisar förvaltningen till tjänsteutlåtandet.

Steinunn Á Håkansson
T.f. förvaltningschef

Kersti Ruthström
Avdelningschef

Sammanfattning

Johanna Sjö (M) föreslår i en motion att stödet till föreningar ska demokratisäkras. Förvaltningen beskriver i sitt yttrande hur reglerna för bidrag påverkar föreningars möjlighet att få bidrag för icke-demokratisk verksamhet. Dessutom beskrivs de praktiska förutsättningarna för kontroll av föreningslivet inom detta område.

Motionen

Johanna Sjö (M) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att föreningar som har kopplingar till extremism, terrorism eller på annat sätt våldsbejakande synsätt ska få indraget stöd av staden. Hon föreslår också att staden tillsammans med polisen och civilsamhället ska utveckla befintlig telefonlinje för avhoppade extremister till att även omfatta dem som trakasseras av våldsamma extremister. Förvaltningen kommenterar i sitt yttrande framför allt förslaget om föreningsstöd.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsen har överlämnat motion 2015:87 till idrottsnämnden, kulturnämnden, arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden samt stadsdelsnämnderna Skarpnäck, Spånga-Tensta och Södermalm för yttrande senast den 2 juni 2016. Förvaltningen har lämnat ett kontorsyttrande innan remisstidens utgång. Inom idrottsförvaltningen har ärendet beretts av utvecklingsavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen delar motionärens syn att det är viktigt att stadens föreningsliv baseras på en demokratisk grund. Därför finns det i de reglerna för föreningsstöd tydliga skrivningar om på vilka grunder en förening ska vara uppbyggd och vad som inte accepteras. *”En förening ska vara uppbyggd och fungera enligt demokratiska principer. I stadgarna (godkända och antagna på föreningens årsmöte) ska framgå att alla som instämmer i föreningens målsättningar äger rätt till medlemskap. Det får inte bedrivas verksamhet som främjar våld eller rasism. Inte heller får det stimuleras till bruk av alkohol eller droger.”*

Förvaltningen anser att dessa formuleringar ger det stöd som behövs för att berörda anställda ska kunna följa upp, granska och eventuellt neka föreningar stöd i form av kontanta medel eller lokaler.

Förvaltningen följer upp många föreningars verksamhet. Det är däremot svårt att följa alla föreningar. De flesta idrottsföreningar agerar inom ramen för Riksidrottsförbundets stadgar och styrdokument. Det är därför inte särskilt sannolikt att någon av dem skulle kunna vara aktuella i de sammanhang som motionen tar upp.

De föreningar som framför allt bedöms vara aktuella är de föreningar som inte finns i nämndens idrottsanläggningar. Det kan vara kulturföreningar, etniska föreningar eller andra föreningar med relativt nischad verksamhet för barn och ungdomar. Ofta har dessa en egen lokal som de använder för sin verksamhet. Det gör att det är svårare att kontrollera dessa föreningars verksamhet.

Föreningslivet är och ska vara fritt. Det är en viktig princip i ett demokratiskt samhälle. Det innebär att stat och kommun inte kontrollerar verksamheten. Om en förening vill uppbära offentliga bidrag måste den däremot uppfylla de uppställda villkoren. Med detta följer en möjlighet för kommunen att kontrollera verksamheten. I praktiken görs detta med stickprov. En dold icke-demokratisk del i en i övrigt demokratisk verksamhet blir då svår för kommunen att upptäcka.

Idrottsförvaltningen har vid ett fåtal tillfällen de senaste åren samagerat med, eller informerats av, kulturförvaltningen om en möteslokalsbokning har kunnat antas innebära risk för lagbrott eller våldsbejakande inslag. Även i dessa fall har reglerna för lokalbokning upplevts som tillräckliga för att hantera situationen på ett korrekt sätt. Den aktuella regeln lyder: *”Förvaltningen äger rätt att neka bokningsförfrågan om det på sannolika grunder kan antas att denna kan medföra allvarligare ordningsstörningar eller olaglig*

handling i eller invid lokalen. Om bokning redan gjorts, har förvaltningen rätt att när som helst, av samma orsaker häva bokningen. Kunden har inte rätt till ersättning i sådana fall.”

Bilaga

Motion (2015:87) Demokratisäkra stöd till föreningar av Johanna Sjö (M)